

nâpêwak kâ-kitimahihcik iskwêwak ohci kiskêyihamowin masinahikanêkinis

ispîhk ohci 1999 êkwa 2004, ayiwâk âpihtaw kékâc 1 million nâpêwak ôta kâ-kanâtahk owîkimâkaniwâwa ê-pê-kitamahihcik. ana owîkimâkaniwâw ahpô kikâ-kî-otiskwêmiw, nistam kâ-kî-kihci-wîkimât ahpô kâ-wîcâyâtocik. êwako itwêtakan tâskôc kékâc 6 percent ôki nâpêwak kâ-pimi-sâkihitocik kî-pê-kitimahâwak ahpô pê-pakamahwokwak owîkimâkaniwâwa.¹

kîkwây mâka anima kâ-kitimahihcik?

ômisi mâna kâ-ayîci-kanawêyimihcik

- kâ-kitimahihcik ita kâ-mêkwâ-sâkihitocik aya anima mâna kâ-nohtë-sâkôcihât, kâ-nîhcawêwihât ahpô kâ-nêpêwihât kotaka.
- kâ-kitimahihcik nâpêwak onêkihikomâwa ohci aya mâna ispayin kâ-mâyi-âpacihtât owîkimâkana ka-ohci-môsihtâhk, kâ-pakamahohc, ahpô kâ-otihtiniht ahpô mâna kâ-kakwê-isi-mâyi-itôtawât. an âna* itôtam ta-kakwê-âyîci-kanawêyimât onâpêma, ka-kakwê-sâkôci-itasiwêw ahpô ka-kakwê-nakinêw ta-manâ-sipwêhtêw ohci anima sâkihitowinihk. nâpêw kâ-kitimahiht ana poko ohcitaw ka-kâh-kihtwâmi-kwêskipitahk ê-isi-waskawît ta-ây-itôtahk kâ-isi-nitawêyimihc, ta-manâ-kâwi-kitimahiht kihtwâm isi ici.
- tânêhki ôma kâ-kitimahitohk osâm ayisk ê-nohtë-sâkôcihâc êkwa ê-kakwê-tipêyimât owîkimâkaniwâwa. an âna kâ-kitimahiht nama-kîkwây ây-itôtam ta-kakwê-nakinahk. êkosi mêskoc, ana iskwêw kâ-kitimahiwêw ahkami ây-itôtawêw ta-kâwi-sâkôcihât onâpêma.
- kâ-kitimahiwêhk ita kâ-mêkwâ-sâkihitohk môy konita piskic ômisi ây-ispayin. kâ-kitimahiwêhk pokw-îtê ây-ispayin. kîspin ôma kâ-kitimahiwêhk kâh-kihtwâmi-ây-ispayiki, ayiwâk êkwa wâ-wîpac pê-ati-ây-ispayin.

kâ-itôtamihk ta-isi-kanawêyimâcik: nêwâw ôhi isi kâ-kitimahiwêhk

âskaw mâna ôma kitimahiwêwin kâ-isi-mâmitonêyihahkik, kiskisiwak kâ-isi-pê-môsihtâcik, kâ-isi-pê-pakamahocik, ahpô kâ-kî-mwêskahcîkâtihcik. kâ-kitimahiwêhk ôma asici kikâ-kî-âpacihtâwak nanâtohk isi ka-kakwê-misi-kâh-kihtwâmi-sêkihâcik.

môsihtâwina isi kâ-isi-kitimahiwêhk tâskôc ôhi:

- kâ-kisiyo-kitôtât isko ta-mâyêmisot
- kâ-âyîci-kanawêyimât otosôniyâma
- kâ-pêyako-itaskitât êkwa môy kâ-pakitiniht nânitaw kê-itôtêw ahpô ta-isi-itôtahk êkwa
- otâcahkwa kâ-isi-môsihtât (ê-nêpêwihât ahpô ê-mâyi-pîkiskwêhât omanitôma ahpô otâpwêwakêyihamowin)

pakamahowin isi kâ-isi-kitimahiwêhk tâskôc ôhi nanâtohk kâ-isi-ây-itôtahk ta-wîsakiht ahpô ta-misi-wîsakatahwât.

mwêskahcihowin isi kâ-isi-kitimahiwêhk tâskôc ôhi:

- ê-nitawi-waskawîpitât ahpô kâ-ahkami-kakwê-sâkôcimât owîkimâkana ta-wîpêmikot nânitaw is isi tâpiskôc êkây kâ-nohtë-itôtamiyit
- nayêstaw ê-pâhpihât ahpô kâ-ahkami-wihtamwât poko-kîkwây kâ-itôtahk ê-mâyâtaniyik
- mwâc wî-wâpahtihwêw omôsihtâwin ahpô môy wî-wîpêmikow osâm ayisk ê-kî-pê-isi-mâyinihêw nânitaw isi

nêpêwihwêwin kâ-isi-kitimahiwêhk aya anih itwêwina ahpô kâ-isi-itôtamihk ka-kakwê-wîsakiht ohcitaw owîkimâkana ahpô kâ-kakwê-sêkihât. tâskôc: kîkwây kâ-nitawi-pîkonahk, ê-wihtahk ê-wî-misi-nôcihât, kâ-nitawi-nitawâpêkinikêw kâh-kihtwâm isi ahpô kâ-nitawi-mâh-mwêskahcihât kapêyi.

* okitimahiwêwak kikâ-kî-iskwêwihwêw ahpô kikâ-kî-nâpêwihwêw. êwako ôma masinahikanêkin ê-ati-wihtamihk mâna nâpêwak wiyawâw kâ-kitimahihcik, kitâpahta "Iskwêwak kâ-kitimahihcik sâkihitowinihk" kiskêyihamowin-wasinahikanis ahpô masinahikanis kikâ-kî-kahtinên ita www.familyviolence.alberta.ca.

ây-isiiyînînhk kâ-isi-itêyihthk kî-itakonamwak ayiwâk ta-ayimîhk nawac

ây-isiiyînînhk ôma ati-nisitawinamwak êkwa ati-ayamihtâwak kâ-kitimahihcik nâpêwak owîkimâkaniwâwa ohci. ây-isiiyînînhk anihî møy kwayask kâ-isi-kitâpahtahk kâ-isi-pê-tâpwêwakêyimâcîk ahpô kâ-isi-pê-ây-itêyimâcîk nâpêwa êwako ohci kâ-kî-kâtamihk ômis îsi ôma kitimahiwêwin:

- nâpêwak ayisk wiyawâw aniki ta-kî-pê-kanawêyimâcîk iskwêwa
- nâpêwak ôki møy ohci-sôhkêwêstimikwak iskwêwak
- nâpêwak ôki møy ta-kî-kâwi-pakamahwâcîk iskwêwa kîspin pakamahkoci
- nâpêwa ta-kî-kanawêyimâcîk otiskwêmiwâwa

ayisk ômisi kâ-isi-tâpwêwakêyihthamihk, nâpêwak ôki kâ-kitimahihcik otiskwêmiwâwa ohci møy sêmâk êwako nohtê-ây-isi-wihtamwak. møy ohcitaw ka-nohtê-wihtamahwêwak awiyaka. âskaw simâkanisak êkwa kotakak itowâhk atoskêhâkanak møy ka-ohci-tâpwêtakow kê-itêyihtham. êkosi ohcitaw, nâpêw kâ-kisâhtahk ita kâ-kitimahihk kîkâ-kî-isi-ayâw ôhi môsihtâwina:

- kostam awiyak ta-wihtamawât
- ê-mâyi-itêyimisot ahpô ê-nêpêwihikot
- kostam tâskôc møy kwayask ê-kî-sâkihiwêw
- møy kwayask mâmitonêyihtham ayisk âskaw pê-sâkihiwow ahpô kwayask pê-miyo-paminikow
- pê-tâpwêwakêyihtham ohcitaw ta-kî-pê-ây-ispayisit

mitâtaht kîkwâya kîkâ-kî-itôtên kîspin awiyak kitimahihci

1. nîkân, kêhcinâho kiya êkwa kicawâsimisa kwayask ita ê-miywâyâyêk. **kîspin sêmâk nânitaw ta-kî-mâyi-itôtâkawiyan sêwêpita 911.**
2. oskêpitamâso tânisi kîkâ-ây-itôtên êkosi ây-ispayiki. kîspin kiwîkimâkan pê-isi-mâyi-itôtâhki, êkosi anima pokw-îspîhk mâyi-itôtâwin kîkâ-kî-ispayin. poko ka-ayâyan anima tânisi kîkâ-ây-itôtên êkosi ây-ispayiki êkosi kîkâ-kî-papâsi-itôtân nitawêyihcikâtêki. kitâpâhta anima “tânisi kîkâ-ây-itôtên êkosi ây-ispayiki” ita anima “nâpêwak kâ-kitimahihcik ohci otiskwêwimiwâwa kâ-sâkihitohk” masinahikanêkinis, kîkâ-kî-kahtinên ita **www.familyviolence.alberta.ca**.
3. kiskêyihtham êkamâ anima kiya kâ-kitimahiwêhk. kitimahiwêwin anima wiya kâ-kitimahiwêhk êkosi kâ-isi-isâyât.
4. kiskêyihtham anima kitimahiwêwin ka-ahkami-ây-ispayin êkây kakwê-nakânamani.
5. wihtamaw awiyak kâ-isi-miyo-wîcêwat ê-kitimahikawiyan. nawasôn awiyak ka-tâpwêtâsk. kîmôc êkos îsi kanawêyihthamani ka-ati-ayiwâki-ispayin. êkây pômê.
6. miska kîkwây ayiwâk kâ-wihtamâsk kîko ôma kitimahiwêwin ita sâkihitowinihk. møy kipêyakokâpawin. kêkâc nikotwâswâw isi ôta kâ-kanâhtahk nâpêwak wihtamwak ê-pê-kitimahihcik owîkimâkana ohci.²
7. miska kîkwây wîcihiwowina ita ahpô cîki kâ-ayâyan. aêwêpita itahto-wâpan-tipahikan Family Violence Info Line sêwêpita ita **310-1818** ahpô kiyôkâta **www.familyviolence.alberta.ca** ayiwâk nohtê-kiskêyihthamani.
8. nâta kwayask wîcihitowin awiyak ohci êkosi kê-isi-atoskêw.
9. nâkatôkâtiso. ita ôma kâ-mâyikâpawiyân mistahi kimaskawisîwin ka-ohci-otinikâtêw. osihtâ isi kîkwây ta-miyoskâkoyan.
10. nitawi-wîtapamik kotakak kâ-miywâyâcîk. kiyâm kîspin êkây kaskihtâtâwî ta-wîcihiskik sêmâk, wâsakam miyo-ây-isiiyînînhk. ayâyani ka-wihtamâkawin âtiht ây-isiiyiniwak miywâyawak êkwa pê-miyo-wîcêwêwak kotakak. kîsta mîna êkosi kîkâ-kî-ispayin.

nâta wîcihitowin

kîspin kiya ahpô awiyak kâ-kiskêyimat pokw-îspîhk ta-mâyi-itôtât, sêwêpita 911. ka-wîcihiwakawiyân ita kâ-ayâyan ahpô ayiwâk nohtê-kiskêyihthamani, sêwêpita itahto-wâpan-tipahikan Family Violence Info Line ita **310-1818** ahpô kiyôkâta **www.familyviolence.alberta.ca**.

¹ Statistics Canada (2006, October). *Measuring violence against women: Statistical trends 2006* (Catalogue No. 85-570-XIE). Ottawa, ON: Author. Retrieved from <http://www.statcan.ca/english/research/85-570-XIE/85-570-XIE2006001.pdf>

² Ibid.

ayiwâk nohtê-kiskêyihthamani ôm ôma kâ-itasihtêkê, kitâpahta anima masinahikanêkinis Nâpêwak kâ-kitimahihcik Iskwêwak ohci; kîkâ-kî-kahtinên ita **www.familyviolence.alberta.ca** ahpô sêwêpita **310-1818**, møy katâck ka-tipahikêhk ita Alberta.